

”Hvad er der på spil i fællesskabet?” er temaet i 2024. Det er et kæmpe tema, og vi forsøger at komme rundt på samfundsniveau, arbejdspladsniveau og i undervisningen.

Pædagogiske Inspirationsdage hedder i år ”Mod, håb og fællesskab”

Også denne gang fordyber vi os i, hvad det er for mekanismer der er i spil i vores fællesskaber. Hvorfor står nogen udenfor og hvordan kan vi ændre på det? Er det bare sådan det er, når mennesker er sammen, eller kan viden og nysgerrighed åbne og styrke fællesskaberne og indflydelsen.

Mennesker har brug for at føle samhørighed og at være en del af fællesskaber. Omsorgsarbejderen har (også) behov for anerkendelse for sit arbejde. Indflydelse på vores arbejde betyder, vi trives bedre. Ubalance mellem arbejde og privatliv opleves i alle brancher.

Det kalder på Mod, håb og fællesskab.

Hvordan skaber vi undervisere rum, der fremmer fællesskaber, læring og forandring i praksis?

Stiller man dette spørgsmål til Sharon L. Bowman, som har udviklet metoden TBR: Training from the Back of the Room, siger hun, at svaret er enkelt: "Træd til side og lad de lærende lære". Det lyder nemt, men at bruge TBR kræver mod, da metoden afviger en del fra klassisk undervisning, som mange af os kender, hvor underviseren ofte er i front.

Konkret vil vi arbejde med:

- En introduktion til grundprincipperne 4C og de 6 Trumfer fra metoden TBR (Training from the Back of the Room).
- Vi laver undervisningsdesigns, som vi demonstrerer for hinanden.
- Vi udvikler og afprøver øvelser.
- Vi drøfter og udveksler erfaringer med hvad god undervisning for voksne er.

På workshoppen sætter vi fokus på, hvad der skaber gode læringsfællesskaber, og hvad der kan spænde ben i en undervisningssituation.

v/ Maibritt Højgaard

Maibritt Højgaard er selvstændig psykolog og konsulent i sit firma ec2act, hvor hun blandt andet arbejder med procesdesign, ledelsesudvikling og sparring. De sidste 25 år har hun undervist mange forskellige professionelle faggrupper og elsker at skabe fede undervisningsmiljøer

Workshop 8 om TBR: Training from the Back of the Room

Hvordan skaber vi undervisere rum, der fremmer fællesskaber, læring og forandring i praksis?

Maibritt Højgaard

www.ec2act.com

Workshop 8 om TBR: Training from the Back of the Room

Arbejdssætning: Hvordan skaber vi undervisere rum, der fremmer fællesskaber, læring og forandring i praksis?

Program

- 14:00** Velkommen og dine designprincipper
Vi laver undervisningsdesigns og øvelser med de 4 C-er og de 6 trumfer
- 15:15** **Pause**
- 15:30** Vi designer videre
- 16.00** Vis undervisningsdesigns og demonstrér 1 øvelse
- 16:25** Vi drøfter god og dårlig undervisning og hvordan voksne lærer
- 16:45** Undervis hinanden i TBR og reflekter sammen med læringsmakker
- 17:00** Workshoppen slutter

Workshop 8 om TBR: Training from the Back of the Room

4C og 6T i programmet (sådan cirka)

Arbejdssætning: Hvordan skaber vi undervisere rum, der fremmer fællesskaber, læring og forandring i praksis?

Program

- 14:00** Velkommen og dine designprincipper
(C1, C2, C3, T1, T2, T3 (planche), T4, T5)
Lave 4 x grupper. Gå sammen med nogen du kender mindst.
Find en case, lav et undervisningsdesign og gør det så færdigt som I kan T5)
Vi laver undervisningsdesigns og øvelser med de 4 C-er og de 6 trumfer
- 15:15** Pause C1 måske også C2 og C3?
- 15:30** Vi designer videre C1, C2, C3 + alle trumferne
- 16:00** Vis undervisningsdesigns og demonstrér 1 øvelse C1, C4, T1, T2, T3, T5,
- 16:25** Vi drøfter god og dårlig undervisning med afsæt i egne oplevelser C1, C2, C3, C4, T1, T2, T5, T6
- 16:45** Undervis hinanden i TBR og reflekter sammen med læringsmakker C1, C3, T1, T2, T5, T6
- 17:00** Workshoppen slutter, men vi nåede ikke at drøfte hvordan voksne lærer (se slide 52)

Workshopprogram – min forberedelse

14.00-14.20 Velkommen og dine designprincipper (C1)

Kort velkomst og introduktion til dagen

Brug et minut alene og skriv hvad du bruger af designprincipper på en stor post it – lav korte møder. Hvordan og hvorfor virker de? Hvad er det særlige ved dine principper som du er rigtig glad for? Hvad ved du allerede om TBR og hvad vil du lære? C1

Dette fremmer forbindelsen til emnet, læringsmål, hinanden og understøtter T1: "at tale trumfer at lytte".

14.20-14.40 Gennemgang af designprincipper 4C og læringsprincipper de 6 Trumfer (C2) Opdel

I 4 grupper – gul, grøn, rød og blå – brug kridttuscher til at lave enten striber på kinderne eller noget på hånden C1 og T6 dette udelod jer – for crazy

Introduktion til de 4C-er: Connection, Concept, Concrete Practice, Conclusion og 6 trumfer for hjernevenlige læringsprincipper. Materialer: plakat, 4 rollekort, et sæt kort til hver gruppe med 4C-er og 6 trumfer plus to terninger, tuscher og post its. I midten af rummet: et bord med forskellige materialer, sakse og nødder etc til øvelsesdelen. Jeg glemte at introducere bordet med materialer, så ingen brugte materialer eller spiste nødder 😊.

14.40-15.15 Vi laver undervisningsdesigns og udvikler øvelser med 4 C-er og 6 trumfer

Deltagerne opdeles i grupper, fordeler roller med rollekort. Hver gruppe vælger derefter en case fra en af underviserne i gruppen. Sammen laver alle et udkast og skitse er også helt fint til undervisning (en workshop, en uddannelser, et modul, et forløb) som de designer i fællesskab ved at bruge alle 4C-er og alle 6 Trumfer fra TBR.

Gruppen skal også designe og demonstrere en enkelt øvelse fra deres undervisningsdesign som tager afsæt i minimum 1, men gerne flere af de 6 Trumfer. Brug evt. terninger til at "bestemme" hvilke T-er, så man udfordrer vanetænkning og måske skaber nye øvelseskombinationer.

15.15-15.30: Pause C1 måske også C2 og 3? Og nogle går måske en tur T1?

15.30-16:00 Vi designer videre

Gruppearbejdet fra tidligere forsætter og deltagerne skaber også en visuel repræsentation (planchen) eller egen tegning af de 4C'er og deres designede øvelse med 2 eller flere trumf Deltagerne præsenterer deres færdige designskitse for de andre ved hjælp af en plakat.

Dette understøtter T3 om "at billeder trumfer tekst", T2: at tale trumfer at lytte og T4 "at skrive trumfer at læse".

16.00-16:20 Vis undervisningsdesigns og demonstrér 1 øvelse C3 og C4 kollegial feedback

To og to grupper går sammen og præsenterer deres undervisningsdesigns og afprøver deres øvelse på de andre. 10 minutter til hver gruppe.

1

16.20-16:45: Vi drøfter god og dårlig undervisning med afsæt i egne oplevelser (C1, C4, T6)2 og 2 God og dårlig undervisning. Kort videndeling om engang det gik gruelig galt – det lærer vi også rigtig meget af. Intermezzo også for at "ryste gruppearbejdet af", men stadigvæk holde fast i det overordnede tema: undervisningsdesign: Hvordan skaber vi undervisere fællesskab, læring og forandring. Vigtig pointe: vi lærer så meget når vi fejler!

16:45-17:00: Læringsmakkernak: undervis hinanden i TBR "uden hjælpemidler" walk and talk

Vi nåede ikke at snakke om hvordan Malcolm Knowles taler om hvordan voksne lærer!

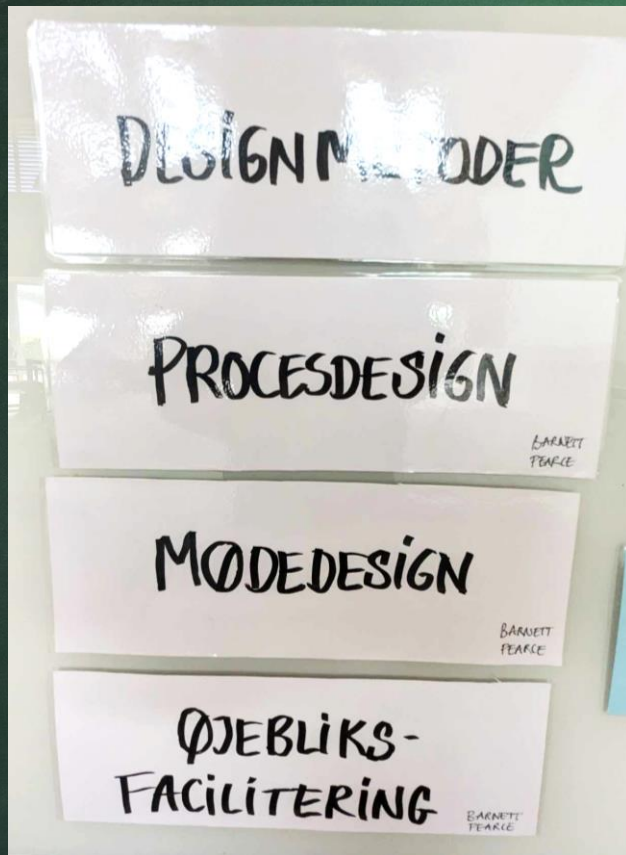
Husk at sige! I får slides med billeder og forklaringer samt en artikel efterfølgende om TBR.

Egen efterrefleksion og evaluering: Fik vi dækket alle 4C-er og de 6 Trumfer på denne workshop?

De glemte nødder

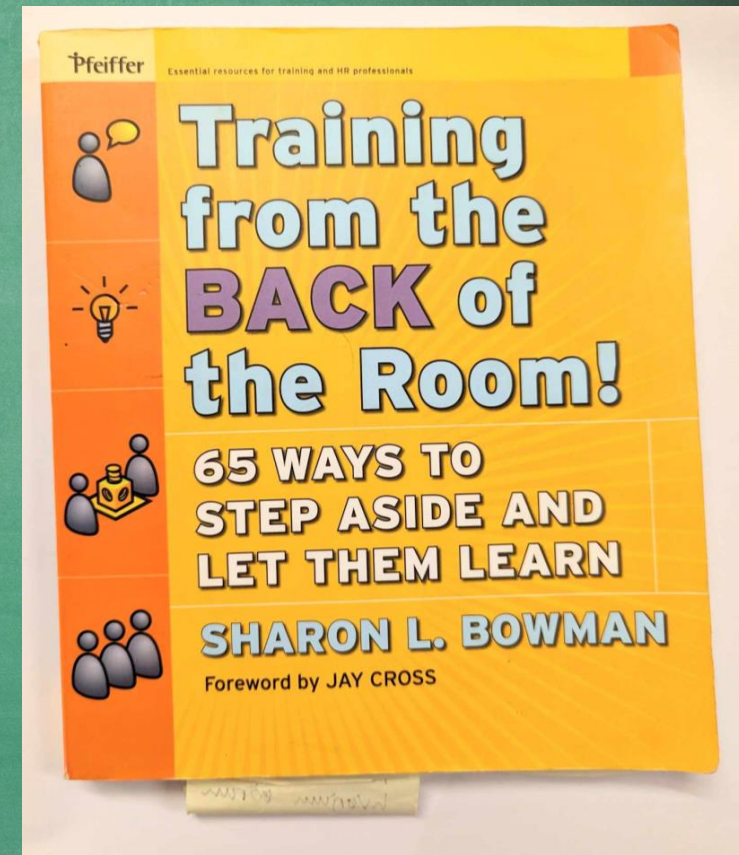
Nine designprincipper

Dette er fra Barnett Pearce

Dette er fra social fysik med Alex Pentland

TBR med Susan L. Bowman

Jeres designprincipper

- Rammesætning: formål og forventet udbytte, korte oplæg, video eller cases, forskellige didaktiske greb, opsamling + rød tråd
- Video, tavleoplæg, matematik, faglige sager
- Fysisk aktivering, øvelser, leg og læring, spil og præmier, de er i fokus
- Empowerment, forbillede, den brændende platform, fællesskab og relationer
- Opgaver med inddragelse af fysisk aktivitet gerne udenfor undervisningsrummet
- Relationsdannelse. Struktur med plads til forandring. Frihed under ansvar.
- Gruppearbejde: flytte teori til forståelse og læring. Refleksion med læringsmakker
- Aktive øvelser og opgaver
- Grupper på 4-5 personer. Power Point som back up + lærebog
- Bruger den erfaring der er i rummet, til at understøtte emnet. Emne: bisidder. Hvem har prøvet at være bisidder? Hvordan var det?

- Alene ansvar/ansvar

brugte arbejde - Alene ansvar
kollegier - kollegier

- koncept for V-S process
FP - som back up +
"support"

Relationsdannelsen
Struktur med plads til "binding"
indbyrdes ansvar

Empowerment
Færdigheder / den virtuelle
Platform
kollegiale relationer

Indbyrdes i
Spilregler for læring
A: Læringsplan
B: Uddannelsesplan

Opraves med udbydere
af færdigheder
Lærere uden for uddannelses
systemet

Bruger den erfaring der er i
rommet, til at understøtte
emnet
Emne: Billeder
Hvem har prøvet at være billeder
- hvordan var det.

Systemet omfatter - evnen
til at lære - spil / præsentation
De er: fokus

Praktiske opgaver.

- Rimmer sig til...
- Kan også...
- Under d. ops...
- Under d. ops...
- Opsætning i...

Video projektor, Hælder
Projekt seer

Jeres kollegaers designprincipper fra workshop maj 2024

- Repetition x 3, drejebøger, hands on: den der arbejder, lærer, læringsstile
- Noget skemalagt hjemmefra, fast procesdesign, fast mødedesign, overordnet planlægning m/dialog med den der bestiller kurset, formøde afstemmer forventninger til opgave definition, materialet er færdigudviklet
- Formaliserede metoder med eget touch, plads til individer, rum til at udforske egen læring
- Proces med blyant, powerpoint med idéer
- Parkeringsplads, praksisnært, retoriske principper
- Skal, bør, kan, ”plukke ind fra deltagerne”, overprepaired & understructured
- Induktiv, deduktiv perspektiv, relationer, træning, simulation/visuelle skabeloner og spejlneuroner
- Kompetenceafklaring for tillidsvalgte, fokus på god opstart, facilitering, øjebliksfacilitering
- Didaktisk princip: kende – kunne - beherske

OVERPREPARED
&
UNDERSTRUCTURED

INDUKTIV
DEDUKTIV
- PERSPEKTIV

> FAST PROCES DESIGN
> FAST MODE DESIGN

> OVERORD. NET PLANLÆG.
H. DIALOG H. DEN
DER BETRÆKKER KUNST

FORMALISEREDE
METODER
MED EGET TOUCH

SKAL O. BOR: KAN,
'PLUKKE IND
FRA DE TAGERE
A

RELATIONER
TRÆNING

NOGET SKEMAFAST
MED HJEMFRA

VÆRINGSSTIVE

PARKERINGSPLADS

SIMULATION /
VISUELLE SKABE-
LØNER & SPEJLVURD

HANDS ON
DEN, DER
ARBEJDER,
LÆRER

DREJEBØGER

PROCES H. BLYANT
POWERPOINT H. IDEER

PRAKSISNÆRT

DIDAKTISK PRINCIP
KENDE O. KUNNE O.
BEHERSKE

REPETITION
x 3

FORMODE AFSTEMME
FORVENTNINGEN TIC
OPGAVE DEF.

RETORISKE
PRINCIPPER

MATERIALET ER
FÆRDIG UDVIKLET

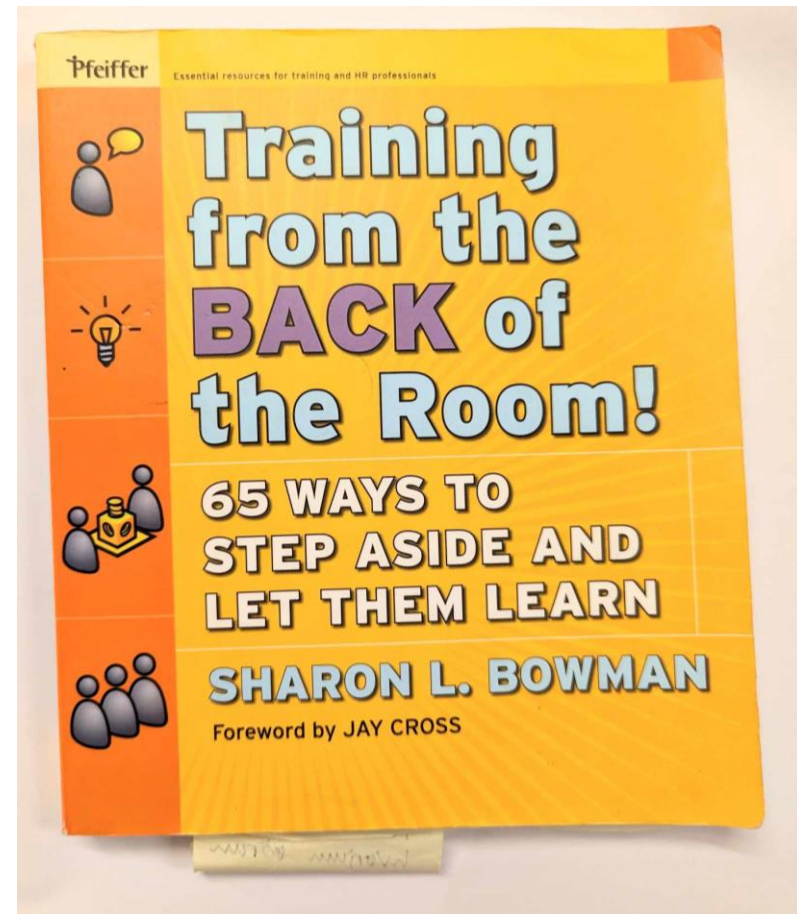
KOMPETENCE AFRI.
FOR TILLIDVÅLSTE
OPSTART - Facilitator
> OJE BIKT FACILIT.

PLADS TIL
INDIVIDDER

RUM TIL AT
UDFORSKE
EGEN LÆRING

Intro til TBR: Training from the Back of the Room

Af Sharon L. Bowman

Sharon L. Bowman er forfatter, underviser og konsulent med +40 års erfaring. Hun har hjemmesiden www.bowperson.com hvor du kan finde artikler og anden inspiration.

C1

CONNECT

Forbind dig til emnet, både til det du ved og det du ikke ved.
Forbind dig til de andre deltagere og til underviseren.

C2

CONCEPT

Lær begreber, teori, metoder og færdigheder med alle sanser, materialer, metoder og kilder.
Lær alt det du kan om emnet.

C3

CONCRETE PRACTICE

Træn det du har lært ved at teste, eksperimentere, afprøve, simulere. Undervis andre.

C4

CONCLUSION

Du kan opsummere, evaluere, få feedback fra andre, fejrer og laver plan for implementering.

4C er de fire designprincipper i TBR som du bruger til at organisere dit stof.

Du kan enten designe din undervisning hvor C-erne kommer lige efter hinanden C1, C2, C3 og C4

ELLER

Du kan bruge alle 4C-er i hver af dine undervisningssekvenser eller undervisningsblokke.

Eksempel: hvis du starter undervisningen med at alle skal præsentere sig for hinanden, kan du bruge ALLE 4C-er til præsentationen. Så ser det sådan ud:

- Præsenter jer for hinanden hvor vi bruger C1, C2, C3 og C4
  - Hvem er du? Hvad interesserer dig ved emnet? Underviser præsenterer sig selv og i forhold til emnet C1
  - Hvad ved du allerede C2 del faglige pointer, teorier etc.
  - Vis mig så konkret som muligt hvad du allerede ved/kan om emnet ved at tegne, demonstrere eller fortælle om en case/erfaring/oplevelse C3
  - Evaluér hvad du allerede har lært i denne præsentation?
- Fagligt oplæg (C1, C2, C3 og C4)
- Diskussion (C1, C2, C3 og C4)

NB! Sig endelig til hvis dette ikke giver mening

<p>T1 Bevægelse TRUMFER at sidde</p> 	<p>T2 At tale TRUMFER at lytte</p>
<p>T3 Billeder TRUMFER Tekst</p> 	<p>T4 At skrive TRUMFER at læse</p>
<p>T5 Det korte TRUMFER det lange</p> 	<p>T6 Forskellighed TRUMFER det samme</p>

De 6 Trumfer eller hjernevenlige læringsprincipper fra
Training from the Back of the Room med Susan L. Bowman

1. Bevægelse **TRUMFER** at sidde
2. At tale **TRUMFER** at lytte
3. Billeder **TRUMFER** tekst
4. At skrive **TRUMFER** at læse
5. Det korte **TRUMFER** det lange
6. Forskellighed **TRUMFER** det samme

T1: bevægelse trumfer at sidde

www.ec2act.com

ec2act

**Vi laver undervisningsdesigns
og øvelser baseret på
TBRs 4C-er og 6 trumfer**

OPGAVER

- 1 X UNDERVISNINGSDSIGN
- 1-2 X ØVELSER SOM
KAN BRUGES AF CASEETEREN
- PRÆSENTATIONER
+ ØVELSESDEMOER
- "GOOD, BAD AND UGLY"
- vores erfaringer og hvordan
lærer voksne

TBR: TRUMPETER

CONNECTION
Forsknings og Udviklingscenter, Århus
Kontakt: 86 12 12 12
www.ec2act.com

T2
At Tale
TRUMPETER
DE LYDTE

CONNECTION
Forsknings og Udviklingscenter, Århus
Kontakt: 86 12 12 12
www.ec2act.com

CONNECTION
Forsknings og Udviklingscenter, Århus
Kontakt: 86 12 12 12
www.ec2act.com

AC-er

6 trumfer

CASE
Bisidex
Kunxsis
Opportunity

7 overgangsmøder
1 gang 15 min
1 gang 10 min
1 gang 10 min

50% på sociale medier

TBR: TRAINING FRO

C1	C2
Arbejdsplan Arbejdsplan Arbejdsplan	Vi er omkring for løst og alt sammen Ved hjælp af en ressource værdi Arbejdsplan i dybden Hvad betyder det med et af de lignende ord og...
Arbejdsplan Arbejdsplan Arbejdsplan	
Arbejdsplan Arbejdsplan Arbejdsplan	

FORMIDDAG

ETERMIDDAG

FORMIDDAG

Til
Forståelse
TRUPPER
det samme

Til
de samme
TRUPPER
det samme

Til
de samme
TRUPPER
det samme

Styrt
Styrt
Styrt

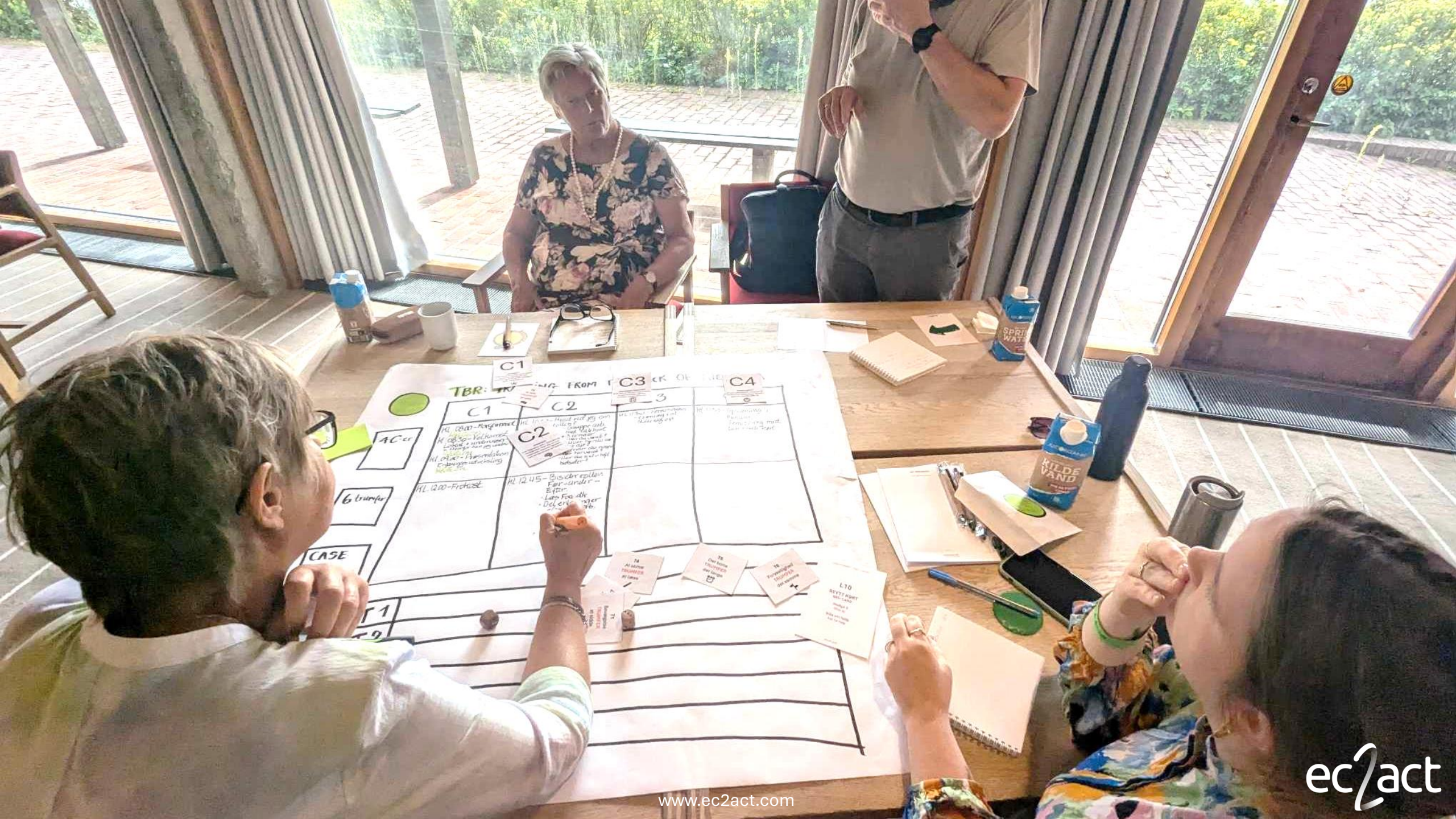

Project plan grid with columns C1, C2, C3, C4 and rows T1-T6.

	C1	C2	C3	C4
T1				
T2				
T3				
T4				
T5				
T6				

NAYNE:

THE TRAINING FROM THE BACK OF THE ROOM

C1	C2	C3	C4
----	----	----	----

15:05 Vi laver undervisningsdesign og styrer med de 4 C'er og de 8 trænder
 15:30 Pause
 16:00 Vi designer videre
 16:30 Vi drøner god og dårlig undervisning og hvordan vi som lærere
 16:45 Underviser hinanden i VBR og reflekter sammen med læringsledere
 17:00 Workshoppen slutter

Pause 15:15 til 15:30

**Hvad har du allerede lært
om TBR som du kan
bruge i din praksis?**

Vi viser undervisningsdesigns og demonstrerer 1 øvelse

TBR: TRAINING FROM THE BACK OF THE ROOM

4'er

6 trumfer

CASE
1. dags kursus
- intro til psyk. Arb. miljø

C1	C2	C3	C4
1) Indflyvning til dagen <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation gundersen • Formål • Program 	1) Kort historie om psyk. AM. <ul style="list-style-type: none"> • Billeder • Pusle tråds-linje 2) Gr. arbejde (4-5 pers) <p>Positivt AM. → Hvad gør dig glad for at gøre på arb? Fremlæg på plakat. Gr. forelægger.</p> 3) Rammer for psyk. AM. <ul style="list-style-type: none"> • Lov, At-vejl. BEA • Belys. OPLAG T2+T3	1) GR. ARB. <ul style="list-style-type: none"> • CASES 5 stk • SERLIGE BESTEMMELSE 2) Relevante At-vejledninger <p>LÆS! → Highlight det du mener er relevant for casen.</p> 3) Med inspiration fra det i har læst → Drøft + lav plan for hvordan I vil give problemstillingen en <ul style="list-style-type: none"> • Forebyggelse! LAV PLAKAT T3+T4	1) Fremlæg produkt af gr. arb. <p>3 pointer for arbejdet</p> 2) W&T <p>a. Hvad har du læst i dag? b. Hvad vil du sætte gang i når du kommer hjem?</p> T1 + T2 + T5

T1	
T2	
T3	
T4	
T5	
T6	

NAVNE:

TBR: TRAINING FROM THE BACK OF THE ROOM

4C'er

6 trumfer

CASE
 Bisider
 kursus-
 Offentlig
 Lovgivning
 "Gør tungt
 stof let"

C1	C2	C3	C4
Kl. 08.00 - Morgenmad Relation Kl. 08.30 - Velkomst Lokal + underviser - Hvorfor kan jeg undre? Relation Kl. 09.00 - Præsentation Erfaringsudveksling Relation	Kl. 10.00 - Hvad ved jeg om rollen? - Gruppe arb. med tale kort. * 3 temaer - Har du været? - Hvor har du været det? - Kender du nogen der har været? - Har du selv haft bisider?	Kl. 11.30 - Fernisering - træning i at stille sig op.	Kl. 11.30 - Opsamling i Plenum. Fernisering med laminerede kort.
Kl. 12.00 - Frokost. Kl. 13.45 - Pause	Kl. 12.45 - Bisider rollen Før - Under - Efter. - Læs Foa.dk - Del erfaringer - Gruppe arb. - Før - Under - Efter - Tegn opmærksomheds punkter på planche.	Kl. 13.30 - Fremlæggelse i plenum - Før Kl. 14.00 - Fremlæggelse - Under.	

T1	Erfaringsudveksling - Fernisering - Fremlæggelser
T2	Alt udover KORTE instruktioner.
T3	Før - under - efter
T4	Skrive på kort - Tegne planche
T5	KORTE instruktioner og tilbage meldinger.
T6	Instruction - dialog - debat - Gruppe arb. - læse - skriv - præsentation

BISIDDER ROLLEN

- HAR DU VÆRET BISIDDER FØR?
- HVILKE SITUATION HAR DU VÆRET BISIDDER I?
- HAR DU HAFT BRUG FOR EN BISIDDER?

Jeres navne: Kirsten - Karsten - Lotte - Annegrete

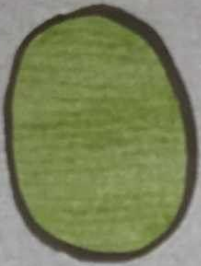

Gode kollegor
mulighed for rigtig
udvikling
Trykud
Fælleskab
Fried
God ledelse
Spændende opgaver
Mulighed for udfordring

TBR:

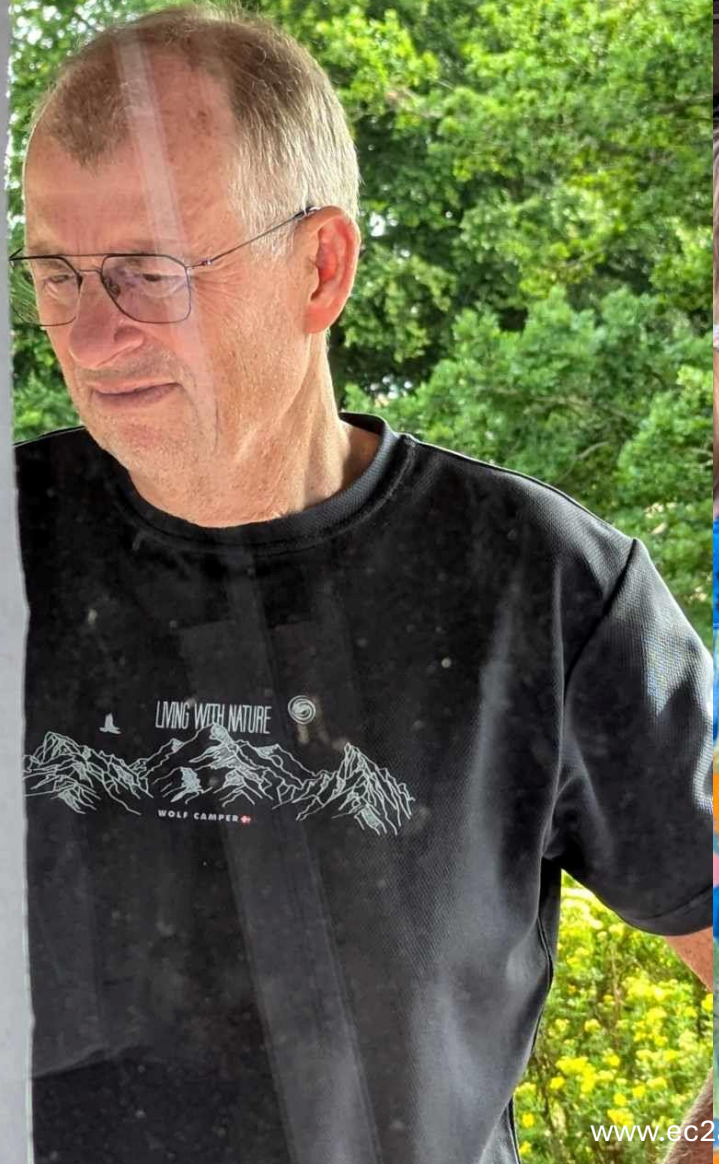
C

Kl. 08:00-10:00
Kl. 08:30-10:00
Kl. 09:00-10:00

AC-61

Kl. 13:00-14:00

Planmäss

TBR: TRAINING FROM THE BACK OF THE

	C1	C2	C3	C4
A CO	1. In affärsbyggnaden ska det vara tydligt att det är en affärsbyggnad. Detta kan göras genom att ha tydliga skyltar och skyltar som visar på affärsaktivitet.	2. In affärsbyggnaden ska det vara tydligt att det är en affärsbyggnad. Detta kan göras genom att ha tydliga skyltar och skyltar som visar på affärsaktivitet.	3. In affärsbyggnaden ska det vara tydligt att det är en affärsbyggnad. Detta kan göras genom att ha tydliga skyltar och skyltar som visar på affärsaktivitet.	4. In affärsbyggnaden ska det vara tydligt att det är en affärsbyggnad. Detta kan göras genom att ha tydliga skyltar och skyltar som visar på affärsaktivitet.
Case	1. In affärsbyggnaden ska det vara tydligt att det är en affärsbyggnad. Detta kan göras genom att ha tydliga skyltar och skyltar som visar på affärsaktivitet.	2. In affärsbyggnaden ska det vara tydligt att det är en affärsbyggnad. Detta kan göras genom att ha tydliga skyltar och skyltar som visar på affärsaktivitet.	3. In affärsbyggnaden ska det vara tydligt att det är en affärsbyggnad. Detta kan göras genom att ha tydliga skyltar och skyltar som visar på affärsaktivitet.	4. In affärsbyggnaden ska det vara tydligt att det är en affärsbyggnad. Detta kan göras genom att ha tydliga skyltar och skyltar som visar på affärsaktivitet.
T1				
T2				
T3				
T4				
T5				
T6				

NAVNE:

TBR: TRAINING FROM THE BACK OF THE ROOM

4 Cer

6 trumfer

CASE

3 dages underv.
af AMR + TR
i emnet
strees og kunnst.
13 deltagere, 2+1
Kost-service off.
meget stressende

DAG 1

	C1	C2	C3	C4
	<p>Inledning T3</p> <ul style="list-style-type: none"> + Delhygiene udvalgte mal et billede, som er udvalgt i visuelt materiale scans + Tale om det 3-3 + Inviter til roport 	<p>Viden om ramme T3/2</p> <ul style="list-style-type: none"> + Smidt eller faldt + Lige i + De udtagte + Bestemte deres valg 	<p>Opbyg om metode</p> <ul style="list-style-type: none"> + Video af opbyg (kort) 	
			<p>Case(S) C3/1/2</p> <ul style="list-style-type: none"> + Møde en del T2 kan udvælge sig sammen emnet 1) Deling i grupper 2) Deling i leder + Gennem løb + Training i gruppe 	
				<p>Konklusion</p> <ul style="list-style-type: none"> + Lærings oplevelser + 2-2 + Billed + Handling (HR) + Produkt (salus) + Præsentation

T1	"Smidt et fink" metode, hvor de flytter sig fysisk
T2	"Smidt et fink" metode, hvor de bestemmer deres valg Training ud fra case ...
T3	Inledning med billeder (præsent.)
T4	Læringsoplevelser + produkt
T5	Kort opbyg med intro til metode
T6	Training ud fra case(S) i mindre grupper

NAYNE:

4 C'er

6 trumfer

CASE
Bisidder
roller
Sora
Kommune.

TBR: TRAINING FROM THE ~~BACK~~ ROOM

C1	C2	C3	C4	
Intro/præsentation af indhold Kommunens retningslinjer.	Viden om læring for ledere og unge deltagere. Walk/talk om nuværende viden Gruppearbejde i dybden			FORMIDDAG
Rollen: Før under eller Gruppeansvar. Forberedelse til samarbejde med ledelsen. Del 1.	Kort oplæg med indlæg om de deltagernes erfaring - T2 + T3. opsamling på feedback. Et udvalg af metoder, materialer	Gruppearbejde med 3 grupper Før i under Efter Arbejde i dybden med de 3 grupper. Fremvisning for de andre deltagere		EFTERMIDDAG
Samarbejde med ledelsen. Deltagere underviser ledere. Del 2. Afslutning/evaluering.	Gruppens metoder er dem der bliver brugt i undervisningen.	Fremvisning for ledere med mulighed for dialog		FORMIDDAG
				EFTERMIDDAG

T1	Walk/talk med egne erfaringer
T2	Kort oplæg med undervisning af deltagernes erfaring
T3	
T4	
T5	Intro/kort præsentation (Deltagere underviser ledere) Kort oplæg med indvisning af deltagernes erfaring
T6	Forskellige metoder i brug af dialog

NAVNE:

- OPGAVER
- 1 x UNDERVISNINGSDISIGN
  - 1-2 x ØVELSER SOM KAN BRUGES AF CASESTREKEN
  - PRÆSENTATIONER + ØVELSESDRØJER
  - "GOOD, BAD AND UGLY" - ØVELSE ERFARENING AF HVORFOR VIKTIGT

- OPLEVER**
- 1 x UNDERKUNDSOG
  - 1 x BYLSEK, SOM
SÅV BARET I CASEREN
  - PRÆSENTATIONER
I GRUPEMØDE
  - "GODT DÅS AND LAG"
"HVER GRUPE 18 MINUTER
BETR. VEDTID"

God og dårlig undervisning

Vi deler erfaringer.

Del en oplevelse du har haft som underviser, hvor det gik gruelig galt. Fortæl gerne hvordan du prøvede at redde situationen og så det vigtigste: hvad lærte du af oplevelsen og hvordan har det ændret din undervisningspraksis?

”Jeg er et svin!”

Lav en miniundervisning af TBR for din læringsmakker. Max 2 min. hver og uden hjælpemidler 😊. Tag også en snak om hvordan TBR kan bruges i jeres praksis.

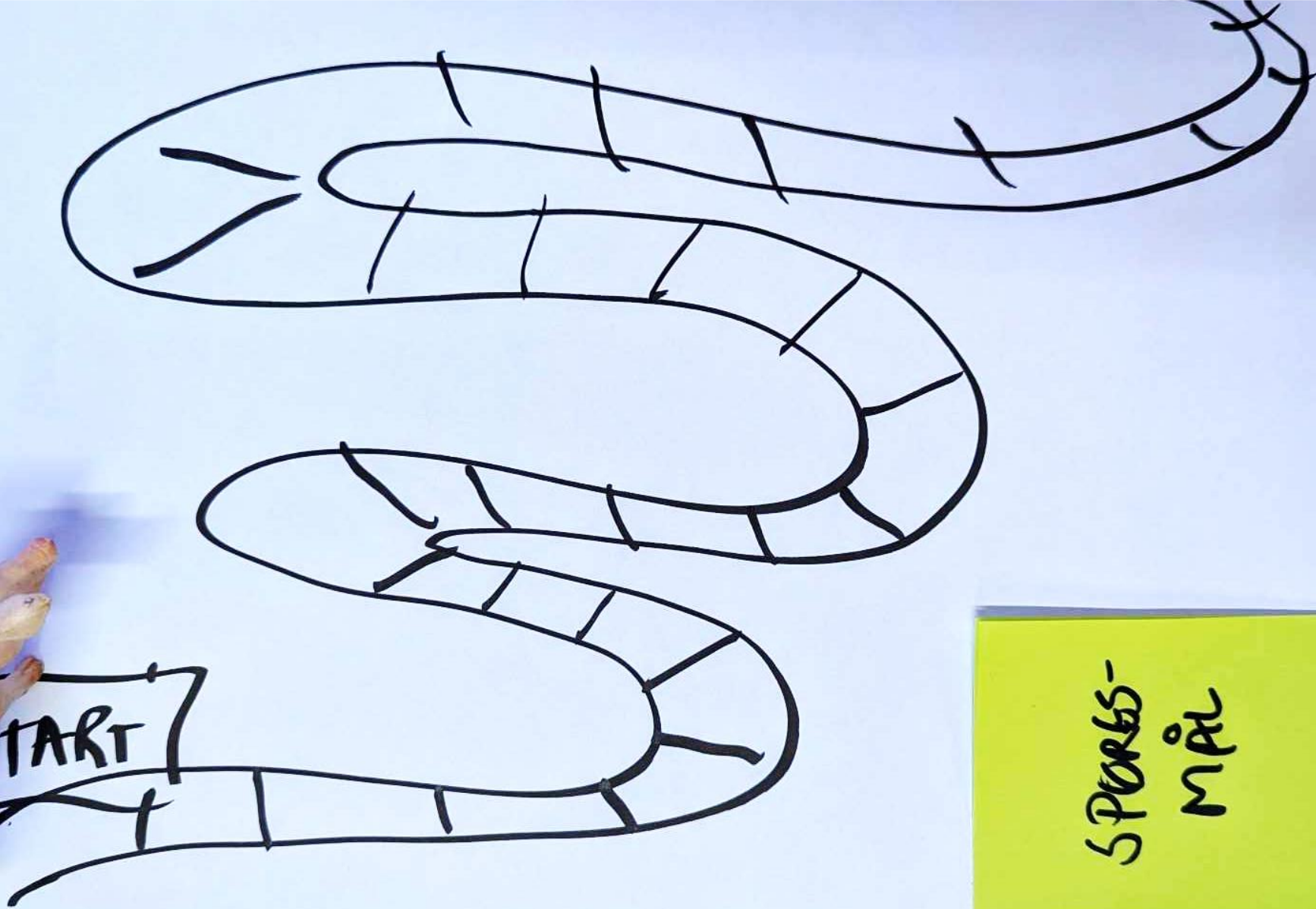

START

SPORTS-
MÅL

Hvordan lærer voksne?

Antagelser fra andragogik om hvordan voksne lærer

Malcolm Knowles (2020)

1. **Aktiv læring (Active learning)** Voksne vil vide **hvorfor de skal lære** noget før de vil gå i gang med at lære det. Derfor er **klar kommunikation** om **struktur, form** og **indhold** vigtig for at sikre, at de forstår formålet med undervisningen. **Undervisningsmetoder** bør tænkes **fleksibelt**, for at imødekomme præferencer, læringsstile og livsomstændigheder.
2. **Selvbegreb (Self concept)**. Voksne er **selvstyrende** og tager **ansvar** og **kontrol over egen læring** i forhold til hvad og hvordan de vil lære.
3. **Erfaringer (Adult learner experience)**. Vi skal have respekt for den **viden** og **erfaringer** voksne allerede har. De har levet et langt liv og har oplevet meget. Undervisning skal også tage højde for de **tidsbegrænsninger** der måtte være i forhold til voksnes øvrige liv og forpligtelser.
4. **Læringsparathed (Readiness to learn)**. Voksne er parate til at lære, hvis emnerne er **relevante** og **praktisk anvendelige** i deres livs- og arbejdssituation.
5. **Læringsorientering (Orientation to learning)**. Voksne er interesserede i **problemfokuseret** fremfor indholds fokuseret undervisning. Undervisning bør være **interaktiv** og **samarbejdende** med **aktiv deltagelse** og mulighed for at **afprøve** og **eksperimentere**.
6. **Læringsmotivation (Learning motivation)**. Voksne er mere motiverede af **interne** faktorer hvilket betyder, at de **ønsker at lære** fremfor at være påvirket af eksterne faktorer og stimuli. Det skal også være muligt for den voksne at **give og modtage feedback** om form og indhold og der skal være tilbud om **støtte** efter behov.

Kilder

- Bowman, S. L. (2009). Training from the Back of the Room. Pfeiffer.
- Knowles, M. S., Holton, E. F., Swanson, R. and Robinson P. A. (2020). The Adult Learner. 9th Edition. Routledge. Oxfordshire.
- Pentland, Alex (2012). The New Science of Building Great Teams. Harvard Business Review. April 2012.
- Rollekort kan købes for 325 kr. per sæt + forsendelse ved at skrive til mh@ec2act.com

Tak for i dag 😊

Rollekort kan købes for 325 kr. per sæt + forsendelse ved at skrive til mh@ec2act.com

Lidt om min professionelle baggrund

Mit navn er Maibritt Højgaard

Jeg arbejder med udvikling af organisationer og mennesker fra et praktisk og multiteoretisk grundlag

Jeg er Cand. Psych fra 2002 og MBA International i 2004

Siden 2014 har jeg været selvstændig organisationspsykolog og konsulent i ec2act. www.ec2act.com

I 2016 startede jeg konsulentvirksomheden bituff sammen med Rannvá Troest. www.bituff.com

I 2016 blev jeg medejer i Metiris som udvikler softwareløsninger indenfor sundhedsteknologi. www.metiris.dk

I 2018 blev jeg medejer i Imaging Future som er en konsulent- og udviklingsvirksomhed som bl.a. laver kurser, udfører brain maps og tilbyder kognitive tests som del af udredning, hjernetræning (neurofeedback). www.imaging-future.dk

Tidligere har jeg været ansat som deltidslektor på University of Portsmouth, UK, University of Swansea, Wales og som konsulent hos konsulentvirksomheden ATTRACTOR og Rambøll Management Consulting.

Projektledelse fylder meget i mit arbejde og jeg er certificeret PRINCE2 foundation, scrum master, IPMA D, MSP foundation, SAFe 4 Agilist samt Lean yellow belt

Nøgleord fra mit arbejdsliv: agilitet, projekt- og porteføljeledelse, strategiprocesser, AI (både Appreciative Inquiry og Artificial Intelligence), organisationsudvikling, kompetenceudvikling, kurser, foredrag, visualisering, kreativitet, adfærdspsykologi, procesfacilitering, grafisk facilitering, mødeledelse, trivsel, lean, konflikthåndtering, samtaler, supervision, voksenundervisning, teamudvikling og ledelsesudvikling, sparring/træning af konsulenter, ledere og projektledere

Jeg er medforfatter til bogen 'Systemisk projektledelse' fra 2012, bidrager til bogen 'Grafisk Facilitering. Når ord og billeder mødes' fra 2016. Jeg har også skrevet artikler om forskellige emner.

Find mig gerne på LinkedIn. Jeg vil meget gerne i kontakt med andre "voksenundervisere"

www.ec2act.com

ec2act